

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА НОВИХ МЕДІА

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни:

Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика; Технологія створення тексту

Поля форми	Опис поля форми
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	
Кафедри	<i>Української мови Журналістики та нових медіа</i>
Програма екзамену з дисципліни	<i>Українська мова у професійному спілкуванні : Українська мова в медіа та практична стилістика; Технологія створення медіатексту</i>
Курс	3
Спеціальність Освітня програма	Спеціальність 061 Журналістика Освітня програма 061.00.01 Журналістика
Форма проведення письмова / усна / комбінована	<i>Письмова (тест)</i>
Тривалість проведення	<i>2 години</i>
Максимальна кількість балів: 40 балів	<i>30 балів. 3 дисципліни «Українська мова в медіа та практична стилістика – 30 балів. Технології створення тексту - 10 балів Тести розміщені за покликанням: https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22385</i>

Критерії оцінювання

0-14	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, передбаченого програмою, може виконати тільки елементарні завдання.
15-24	Студент відтворює основний навчальний матеріал програми. Здатен з помилками та неточностями дати визначення понять.
25-34	Студент добре володіє матеріалом програми, уміє аналізувати та систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
35-40	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних і нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал.

Перелік допоміжних матеріалів: для проходження екзамену необхідні мобільний телефон / ПК, з якого є доступ до системи електронного навчання Moodle та встановлені Skype / Google Hangouts Meet.

Орієнтовний перелік тем для проведення семестрового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» змістовий Модуль «Українська мова в медіа та практична стилістика»:

1. Назвіть критерії, за якими мову масмедіа вважають показником мовної культури спільноти.
2. Обґрунтуйте важливість вивчення фоностилістики для поліпшення мовлення фахівця масмедіа. Назвіть засоби милозвучності.
3. Поясніть значення дефініцій евфонія, какофонія. Обґрунтуйте їх важливість у практичній діяльності фахівця масмедіа.
4. Розкрийте важливість дотримання орфоепічних норм фахівцем масмедіа. Назвіть типові порушення мовних норм.
5. Назвіть шляхи подолання орфоепічної аномативності в мовленні фахівця масмедіа. Прочитайте напам'ять скоромовки (до 10-ти одиниць).
6. Проаналізуйте тематичні групи лексики медійного сектору. Розкрийте роль фемінітивів у текстовому ресурсі медіа.
7. Назвіть шляхи поповнення лексики медіа новими одиницями. Наведіть приклади нововходжень (до 20-ти одиниць).
8. Поясніть тенденції та важливі процеси у розвитку словникового складу української мови кінця ХХ – початку ХХІ століття.
9. Розкрийте сутність дефініцій глобалізація, автохтонізація (націоналізація, етнізація), окнижнення (інтелектуалізація), орозмовлення (демократизація).
10. Поясніть важливість тенденції до пуризації. Назвіть приклади пуризмів (до 20-ти одиниць). Зазначте причини негативного ставлення мовцями до небажаних пуризмів.
11. Наведіть приклади реалізації антропоцентризму в мові медіа.
12. Назвіть причини тенденції до мовної економії в секторі масмедіа.
13. Наведіть приклади неологізмів у мові масмедіа (до 20-ти одиниць). Укажіть причини появи неологізмів.
14. Розкрийте роль і значення okazіonalіzmів у медійному тексті. Наведіть приклади okazіonalіzmів у публікаціях медіа (до 20-ти одиниць).
15. Поясніть особливості словотворення okazіonalіzmів. Назвіть продуктивні афікси. Наведіть приклади (до 20-ти одиниць).
16. Розкрийте роль та особливості освоєння в секторі медіа запозиченої лексики.
17. Назвіть приклади малопродуктивних способів словотворення в лексиці масмедіа.
18. Наведіть приклади стилістично нейтральної та стилістично маркованої лексики в публікаціях масмедіа.

19. Поясніть роль неморфологічного способу словотворення для поповнення лексики масмедіа.
20. Розкрийте значення дефініцій «стилістична норма», «словотвірна норма», «анормативність» у медійному дискурсі.
21. Назвіть тематичні групи суспільно-політичної лексики.
22. Розкрийте поняття «морфологічні норми» сучасної української літературної мови. Назвіть причини порушення морфологічних норм у медійному ресурсі.
23. Поясніть стилістичний потенціал граматичних форм іменників, прикметників, займенників, числівників у текстах масмедіа.
24. Поясніть стилістичний ресурс дієслів, дієприслівників, службових слів у медійних текстах.
25. Наведіть приклади типів синтаксичних одиниць у текстах масмедіа.
26. Розкрийте поняття «синтаксичні парадигми» у мові масмедіа.
27. Поясніть значення поняття «стилістичні параметри відокремлених членів речення»; «звертання», «вставні слова і вставлені конструкції» у мові медіа.
28. Розкрийте поняття «стилістичний ресурс інверсії». Наведіть приклади не виправданої інверсії в дискурсі масмедіа.
29. Поясніть значення прямої і непрямої мови в текстах масмедіа.
30. Розкрийте стилістичний ресурс односкладних і неповних речень, складних сполучникових і безсполучникових речень у текстах медіа.
31. Назвіть причини порушення синтаксичних норм у медійному тексті.
32. Розкрийте негативний вплив інверсії на зміст медійного дискурсу. Наведіть приклади «переставляння» слів у медійному дискурсі.
33. Назвіть стилістичні фігури в текстах масмедіа. Розкрийте значення.
34. Розкрийте стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Назвіть роль періоду в текстах медіа.
35. Поясніть стилістичну роль і значення в медійному тексті оригінальних синтаксичних конструкцій.
36. Назвіть причини порушення стилістичних норм у медійному ресурсі.
37. Дайте визначення поняттям «прецедентний текст», «прецедентне ім'я».
38. Наведіть приклади джерел, що стали основою прецедентності.
39. Назвіть мейми соціальних мереж, що мають характер прецедентності.
40. Назвіть визначальні риси розрізнення характеру прецедентності універсальної та національної.
41. Дайте визначення поняттям «заголовок тексту», «прецедентні одиниці в заголовках медійних текстів».
42. Наведіть приклади заголовків, що мають прецедентні одиниці. Поясніть джерело прецедентності.
43. Розкрийте поняття «стилістичної анормативності» прецедентних одиниць у текстах медійного ресурсу.

Орієнтовний перелік тем для проведення семестрового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» змістовий МОДУЛЬ “Технологія створення медіатексту”

1. Медіатекст як комунікативний текст

2. Поняття медіатексту у сучасній комунікативістиці.
3. Іманентний та репрезентативний підходи до трактування комунікативного тексту.
4. Актуалізація репрезентативного підходу до трактування тексту у журналістиці.
5. Ключові ознаки медіатекстів: зв'язність, цілісність, інформаційність, медійність, комунікативність, масовість, інтегративність (полікодовість), універсальність включеність до різних медійних структур.
6. Принципи класифікації медіатекстів.
7. Різновиди медіатекстів в інфосфері.
8. Поняття «технології створення медіатексту».
9. Питання авторства медіатекстів.
10. Види медіатекстів в інфосфері.
11. Ефективні способи і прийоми створення медіатекстів відповідно до норм журналістської жанрології.
12. Основні правила створення якісного інформаційного тексту.
13. Поняття «інформаційний стиль».
14. Основні технології інфоредактора.
15. Сильові особливості: інформативність, факти, а не оцінки; дохідливість; лаконізм; читабельність.
16. Використання мовностилістичних засобів у медіатексті: від простого – до складного.
17. Способи привернення уваги читачів до інформаційних повідомлень: правило «легкості сприйняття», оптимального обсягу речень тощо.
18. Ефективні способи і прийоми створення медіатекстів відповідно до норм журналістської жанрології.
19. Популярні технології створення сучасних медіатекстів.
20. Медіатекст як репрезентація певного жанру.
21. Використання жанрових законів журналістики у якісному аналітичному медіатексті. Пошуки журналістом «свого» формату.
22. Проблемна стаття як найпопулярніший жанр аналітичної журналістики.
23. Соціологічні методи збирання інформації для підготовки до написання проблемної статті.
24. Магістральні теми для журналістської аналітики.
25. Особливості редагування тексту різних жанрів.
26. Структура: модулі та абзаци.
27. Мовностилістичні особливості: синтаксис, вставні слова і конструкції, однорідні члени речення, евфемізми, коректне використання дієслів і дієслівних форм, неозначених займенників тощо.
28. Проблемна стаття: від задуму до реалізації.
29. Ідіостиль у журналістиці.
30. Специфіка публіцистичного тексту: документально-художнє відображення і осмислення дійсності.
31. Публіцистичний текст: аналіз соціальних проблем, достовірна аргументаційна база, посилання на першоджерела своєї інформації, оригінальні образи.

32. Аналіз сучасних публіцистичних текстів у масмедіа.
33. Літературний репортаж: між фактом і вимислом.
34. Характеристика текстів політичної комунікації.
35. Медіатексти журналістів і блогерів.
36. Специфіка блогосфери в теорії нових медіа.
37. Журналістика і блогерство: спільне і відмінне. Блог як інтернет-щоденник. Класифікація блогів. Цикл розвитку блогів.
38. Створення унікального авторського контенту, який генерує трафік.
39. Аналіз помилок у створенні контенту медіатекстів..
40. Характеристика медіатекстів журналістів і блогерів.

Критерії оцінювання

Метою підсумкового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика» є перевірка рівня засвоєння студентом всієї програми. За екзамен у 5-му семестрі виставляється підсумкова оцінка за виконання всіх завдань у межах від **0 до 40 балів** (1бал за правильну відповідь).

Екзаменаційний білет містить 30 завдань тестового характеру - 30 балів
10 питань містить тест з дисципліни «Технологія створення тексту».

Ухвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 13 від 15.11. 2024 р.

Екзаменатор

В. Г. Заєць

Завідувач кафедри

М. О. Вінтонів

Ухвалено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол № від .11. 2024 р.

Екзаменатори

Є.Р.Лопушинський

Завідувачка кафедри

І.В.Погребняк